

*„Korzenie wychowania są gorzkie,
ale owoce słodkie”*

Arystoteles

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ Nr 25 im. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W KRAKOWIE

Podstawa prawna :

Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. z 2017r. poz. 356);

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) – art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3

WPROWADZENIE

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcia pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

- 1) znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym);
- 2) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
- 3) mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie;
- 4) stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych;
- 5) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- 6) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych;
- 7) przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się;
- 8) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

Zgodnie z rozporządzeniem MEN działalność edukacyjna szkoły powinna być określona przez:

- 1) Szkolny zestaw programów nauczania, który – uwzględniając wymiar wychowawczy – obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego;
- 2) Program wychowawczo–profilaktyczny szkoły, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym jest realizowany przez wszystkich nauczycieli;

NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI:

1. **Rozwój osobowości uczniów.**
2. **Rozwój społeczny uczniów.**
3. **Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.**
4. **Rozwój kulturalny uczniów.**
5. **Dbalność o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.**

Zadania szkoły, jako środowiska wychowawczego:

- skoordynowanie oddziaływań wychowawczych domu, szkoły i środowiska rówieśniczego;
- kształtowanie poczucia obywatelskiego obowiązku troski o własny kraj, jego tradycję, kulturę i środowisko naturalne;
- uzupełnienie wartości rodzinnych wyniesionych z domu o wiedzę obywatelską i narodową tradycję;
- rozbudzenie patriotycznej dumy przez poznanie historii państwa polskiego, literatury polskiej, sztuki, muzyki i przyrody ojczystej;
- uświadomienie uczniowi jego mocnych stron umożliwiających mu samorealizację, rozwijanie kompetencji czytelniczych, wpływających na sukces uczniów w szkole;
- czuwanie wychowawców nad prawidłowym rozwojem psychofizycznym ucznia;
- celowe kierowanie ku wybranym wartościom przez integrację procesów wychowawczych, wychowanie fizyczne, rozwój duchowy, moralny i intelektualny;

- kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, a ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki.

Zadania nauczyciela wychowującego:

- wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia,
- kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości,
- kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu,
- budowanie obrazu własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę,
- zaszczepianie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób,
- uznanie praw dziecka do poczucia bezpieczeństwa, samorealizacji, wszechstronnego rozwoju,
- stała współpraca z innymi nauczycielami, pedagogiem, rodzicami oraz uważność na sygnały świadczące o przemocy w rodzinie ucznia, a także podjęcie dalszych działań zgodnie z procedurą,
- rozbudzanie postawy tolerancji dla odmienności narodowych, kulturowych, wyznaniowych, płciowych, rasowych, światopoglądowych,
- rozbudzanie wrażliwości na odbiór różnych dzieł sztuki,
- przygotowanie do uczestnictwa w życiu społeczeństwa demokratycznego przez zapoznanie ucznia z prawami i obowiązkami obywatelskimi, z miejscami i instytucjami państwowymi (np. Sejm, Senat), poznanie roli demokratycznych wyborów,
- rozwijanie praworządności szkolnej,
- kształtowanie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych przy jednoczesnej umiejętności obrony własnych poglądów i wartości,
- zapobieganie zagrożeniom,
- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.

Diagnoza problemów wychowawczych

Diagnozy dokonujemy na podstawie obserwacji, rozmów, analizy dokumentów, dyskusji w zespole wychowawców, wywiadów, ocen ekspertów. Ważnym elementem badawczym są anonimowe ankiety przeprowadzane wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Tworząc Szkolny Program Wychowawczo–Profilaktyczny uwzględniliśmy wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej. Przy realizacji programu zastosowane będą następujące strategie profilaktyczne:

- 1) informacyjna – przekazujemy rzetelną wiedzę o problemie umożliwiającą dokonywanie racjonalnych wyborów
- 2) edukacyjna – uczymy umiejętności rozpoznawania uczuć dobrych, złych i odpowiedniego reagowania na nie
- 3) kompetencji społecznych – uczymy jak dobrze komunikować się z innymi ludźmi
- 4) działań alternatywnych – proponujemy aktywny udział w życiu szkoły uroczystościach, kołach zainteresowań, konkursach organizowanych w szkole oraz poza nią koordynowanych przez naszych nauczycieli, pracę w samorządzie uczniowskim
- 5) wczesnej interwencji – odwrócenie niekorzystnego przebiegu zdarzeń
- 6) zmian środowiskowych – współpraca z odpowiednimi instytucjami.

Nasze działania mają wyważony charakter i są dostosowywane do zdiagnozowanych problemów w danej grupie wiekowej i klasie.

Charakterystyka środowiska

Szkoła położona jest w centrum osiedla z lat 70–tych. Jest to osiedle stosunkowo spokojne, do szkoły uczęszczają często dzieci naszych wychowanków, co pozytywnie wpływa na system wychowawczy szkoły. Dzieci i ich rodzice, a czasem i dziadkowie, identyfikują się ze szkołą i jej celami, sprzyjają szkole. Nie bez znaczenia dla naszej pracy wychowawczej jest fakt, że osiedle usytuowane jest blisko centrum, ma swoją infrastrukturę, współpracuje z parafią. Dzięki korzystnemu położeniu placówki uczniowie nasi bardzo często chodzą do muzeów, na wystawy, koncerty, do kina, teatru, zwiedzają zabytki.

Czynnikiem sprzyjającym naszej pracy jest fakt, że w pobliżu znajduje się szereg instytucji wspierających szkołę:

- "Saltrom", Siemacha – możliwość korzystania z pomocy w nauce, zajęć pozalekcyjnych, wyjazdów
- AKADEMIA PRZYSZŁOŚCI – wyrównywanie szans edukacyjnych, wspieranie uczniów w rozwoju indywidualnym i społecznym
- Centrum Kultury Podgórze – możliwość udziału w zajęciach pozalekcyjnych, ekologicznych, imprezach integracyjnych i warsztatach profilaktycznych
- Parafia Matki Boskiej Fatimskiej – współpraca w zakresie pomocy materialnej i organizacji przedsięwzięć artystycznych
- Ośrodek Sportu i Rekreacji "Podwawelski" – różnorodne zajęcia sportowe
- Szczep "Fioletowej Trójki" – uspołecznianie uczniów
- Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna i Krakowski Instytut Psychoterapii – opieka psychologiczno–pedagogiczna, udział w zajęciach terapeutycznych i psychologicznych dla uczniów i ich rodzin
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy ul. Praskiej – współpraca w zakresie niesienia pomocy socjalnej
- V Komisariat Policji i kuratorzy Sądu Rodzinnego – sprawowanie nadzoru nad uczniami i ich rodzinami
- Rada Dzielnicy VIII – organizacja imprez (sportowych, kulturalnych) integrujących środowisko lokalne

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY:

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Ma pozytywny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego, regionu, kraju, Europy i świata, ma różnorodne zainteresowania, cechuje go ciekawość poznawcza. Jest świadomym swoich praw i obowiązków obywatelem, ma poczucie własnej godności i szanuje prawa innych. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek kulturalny. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną, jest świadomy ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie posiadał zespół cech uniwersalnych, które są niezbędne dla właściwego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Zadania wychowawczo – profilaktyczne i formy realizacji w klasach I–III

ROZWÓJ OSOBOWOŚCI UCZNIÓW

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Prezentowanie swoich osiągnięć	<ol style="list-style-type: none">1. Organizowanie uroczystości klasowych i szkolnych (m.in. Ślubowanie Klas Pierwszych, urodziny, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki) I udział w nich uczniów.2. Wdrażanie do wspólnej oceny działań i osiągnięć.3. Wyrabianie poczucia własnej wartości oraz umiejętności dostrzegania wartości innych ludzi, w tym ludzi starszych.	<ul style="list-style-type: none">– analiza uczniowskich prac plastycznych, literackich, technicznych i innych;– czytanie książek, czasopism, aktywne korzystanie z biblioteki, czytelni oraz technologii; informacyjnej;– udział w scenkach teatralnych;– konkursy : plastyczne, muzyczne ekologiczne, wiedzy o patronie szkoły, literackie itp.	wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, pedagog, rodzice
Wyrażanie swoich uczuć i rozumienie uczuć innych	<ol style="list-style-type: none">1. Używanie komunikatu „Ja” w sytuacjach trudnych.2. Nazywanie uczuć.3. Okazywanie empatii4. Wyrażanie swojego zdania.	<ul style="list-style-type: none">– rozmowy;– scenki;– zajęcia i warsztaty psychoedukacyjne;	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, specjaliści
Budowanie poczucia godności własnej i godności innych osób	<ol style="list-style-type: none">1. Obserwacja swojego zachowania w różnych sytuacjach.	<ul style="list-style-type: none">– scenki pokazujące różne formy zachowań i uczuć charakterystyczne dla każdego	wychowawcy, nauczyciele, pedagog,

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Zmiana sposobu myślenia (myślenie pozytywne i myślenie negatywne). 3. Poznawanie siebie z własnego doświadczenia i opinii innych. 4. Dokonywanie rzetelnej samooceny. 5. Rozbudzanie u uczniów poczucia wartości i wiary we własne możliwości. 6. Umiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami. 7. Umiejętność wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów. 8. Radzenie sobie w trudnych sytuacjach i sposoby osiągnięcia sukcesów. 9. Poznanie własnych praw i przestrzeganie praw innych. 	<p>dziecka w różnych sytuacjach;</p> <ul style="list-style-type: none"> – naśladowanie rzeczywistości ukazujące zachowania własne i innych w autentycznych sytuacjach; – ankiety dla uczniów; – filmy instruktażowe; – przeprowadzanie wywiadów z rodzicami, krewnymi, przyjaciółmi na temat jaki/jaka jestem? – sporządzanie listy mocnych i słabych stron oraz cech charakteru, nad którymi należy pracować; – gry i zabawy; – autoprezentacja; – autocharakterystyka; – wycieczki; – warsztaty; – czytanie prasy, literatury; 	<p>rodzice, specjaliści</p>
<p>Moje miejsce w rodzinie. Wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miłość, zrozumienie i szacunek w rodzinie. 2. Rola i znaczenie dziadków oraz innych osób ze starszego pokolenia. 3. Współodpowiedzialność 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki; – warsztaty; – gry i zabawy; – rozmowy z rodzicami i pedagogiem; – obserwacje uczniów; 	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści</p>

	<p>wszystkich członków rodziny za atmosferę domową.</p> <p>4. Interesujące sposoby spędzania wolnego czasu Uczniowski z rodziną.</p> <p>5. Dbalność o przestrzeganie praw dziecka.</p> <p>6. Uważność na sygnały mogące świadczyć o przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań zgodnych z obowiązującą procedurą, w tym procedurą „Niebieskiej Karty”.</p>		
<p>Dbalność o wszechstronny rozwój osobowości ucznia (kreatywność, innowacyjność), w tym zainteresowanie czytelnictwem</p>	<p>1. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji.</p> <p>2. Wspieranie ucznia w określaniu drogi własnej edukacji.</p>	<p>– lekcje biblioteczne;</p> <p>– prowadzenie zeszytu lektur;</p> <p>– zajęcia „krąg z książką”;</p> <p>– prowadzenie biblioteczki klasowej;</p>	<p>wychowawcy, nauczyciel – bibliotekarz, wychowawcy świetlicy, rodzice</p>
<p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym, wspieranie uczniów mających trudności w nauce, wyrównywanie szans edukacyjnych</p>	<p>1. Diagnozowanie trudności w nauce</p> <p>2. Dostosowywanie wymagań do możliwości uczniów</p> <p>3. Stwarzanie odpowiednich warunków do rozwoju zainteresowań uczniów</p>	<p>– udział w zajęciach dydaktyczno–wyrównawczych, logopedycznych, korekcyjno–kompensacyjnych;</p> <p>– udział w programie Akademia Przyszłości, CK Podgórze, PPP Nr 3;</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, wolontariusze, specjaliści</p>

	4. Motywowanie do nauki 5. Zachęcanie do udziału w konkursach.		
--	---	--	--

ROZWÓJ SPOŁECZNY UCZNIÓW

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Kształtowanie nawyków społecznego współżycia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie właściwych postaw wobec nauczycieli, rodziców, osób starszych i rówieśników. 2. Nauka i egzekwowanie od uczniów stosowania zwrotów grzecznościowych. 3. Nauka właściwego zachowania w szkole, na ulicy, w różnych miejscach publicznych. 4. Rozwijanie u uczniów etycznych zasad współżycia, uczciwości, praworządności, dotrzymywania słowa, uprzejmości. 5. Budzenie przyjaźni i szacunku dla drugiej osoby, otwartości 	<ul style="list-style-type: none"> – gry i zabawy integracyjne scenki sytuacyjne, inscenizacje, obserwacja, modelowanie; – rozmowy z rodzicami i pedagogiem; – tworzenie klasowego kodeksu zawierającego zasady kulturalnego zachowania; – zwracanie uwagi na kulturę języka; – przestrzeganie zasad dobrego zachowania w pracy grupowej: koleżeństwo, tolerancja, pomoc słabszym; - organizowanie uroczystości związanych ze świętami, w tym między innymi z Dniem Babci i Dniem Dziadka 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice

	<p>na poglądy i potrzeby innych ludzi.</p> <p>6. Uwrażliwianie na potrzeby osób starszych.</p>		
Rozwijanie samorządowej działalności ucznia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybór samorządu klasowego. 2. Współpraca w opracowywaniu planu wyjść i wycieczek. 3. Wdrażanie do samooceny oraz oceny społeczności uczniowskiej. 4. Wyrabianie szacunku do pracy własnej i innych. 5. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole (koleżeństwo, tolerancja, pomoc słabszym). 	<p>– tworzenie grup zadaniowych odpowiedzialnych za porządek; czystość i estetykę w sali lekcyjnej;</p> <p>– ustalanie zakresu obowiązków tych grup;</p> <p>– włączanie się w akcje i konkursy organizowane przez Samorząd Uczniowski</p>	wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, rodzice
Wdrażanie do przestrzegania norm społecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie właściwych postaw wobec nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz rodziców, osób starszych i rówieśników. 	<p>– egzekwowanie kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • środki komunikacji miejskiej, • ośrodek zdrowia, • poczta, • domy kultury, kluby, biblioteki, • zakłady pracy, • sklepy, • kościół, 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, uczniowie

<p>Uświadamianie uczniom praw przysługujących dzieciom</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wymyślanie i zapisywanie praw ważnych dla dzieci – „burza mózgów”. 2. Porównywanie ułożonych przez nas praw z Międzynarodową Konwencją Praw Dziecka. 3. Poznanie swoich praw – praw dziecka. 4. Kształtowanie wrażliwości na los innych ludzi. 5. Uczenie właściwych zachowań zapewniających respektowanie tych praw. 	<p>– scenki sytuacyjne, obserwacja; – wykonywanie gazetek i plakatów dotyczących praw dziecka; – rozmowy na temat Deklaracji Praw Dziecka i Deklaracji Praw Człowieka; – scenki dramowe, swobodne teksty;</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, dyrektor, pedagog, rodzice</p>
<p>Kształtowanie umiejętności egzekwowania swoich praw</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka prawidłowej oceny sytuacji oraz umiejętności reagowania w różnych trudnych sytuacjach. 2. Wyrabianie umiejętności odmawiania innym osobom w szczególnych sytuacjach. 3. Kształtowanie postaw negujących agresję. 4. Poznawanie instytucji i osób przyjaznych dzieciom 5. Przekonywanie innych 	<p>– rozmowy, pogadanki, scenki dramowe umożliwiające rozróżnienie dobra i zła; – spotkania z przedstawicielami Straży Miejskiej, Policji, służby zdrowia (pielęgniarka szkolna), pedagogiem;</p>	<p>wychowawcy, pedagog, rodzice, dyrektor, przedstawiciele służb społecznych</p>

	do przestrzegania Konwencji Praw Dziecka		
Moje miejsce w grupie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowy na temat klasy – integracja zespołu klasowego. 2. Wspólne planowanie zadań. 3. Tworzenie atmosfery bezpieczeństwa w szkole i w czasie wspólnych wyjść. 4. Sposoby rozwiązywania konfliktów między uczniami. 5. Budowanie poczucia własnej wartości i godności. 6. Wdrażanie do odpowiedzialności za siebie i innych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wycieczki integracyjne; – imprezy klasowe; – udział w plebiscycie „Koleżanka, Kolega Roku”; 	wychowawcy, nauczyciele
Poznanie sposobów komunikowania się z otoczeniem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie cech jasnego wypowiedania się – intonacja głosu, szybkość mówienia, język wypowiedzi. 2. Poznawanie sposobów odczytywania „mowy ciała”. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy; – scenki dramowe; – gry i zabawy psychologiczne; – przygotowywanie przedstawień z okazji rocznic i świąt narodowych oraz innych wynikających z kalendarza imprez szkolnych; 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, specjaliści
Moje pierwsze ważne wybory życiowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc uczniom w odkrywaniu swoich mocnych i słabych stron. 2. Uświadamianie uczniom ich predyspozycji i uzdolnień. 	<ul style="list-style-type: none"> – godziny z wychowawcą; – gry i zabawy; – spotkania z pedagogiem; – wycieczki; – warsztaty; 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice

	<p>3. Rozwijanie samodzielności, zaradności i odpowiedzialności za siebie i innych.</p> <p>4. Planowanie przyszłości.</p> <p>5. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami.</p>		
--	--	--	--

KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH I PATRIOTYCZNYCH

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Kultura i tradycje narodowe	<p>1. Uczestnictwo w uroczystościach klasowych, szkolnych i pozaszkolnych.</p> <p>2. Pielęgnowanie tradycji narodowych.</p> <p>3. Rozwijanie wiedzy i wrażliwości muzycznej, literackiej, teatralnej, filmowej.</p> <p>4. Poznanie tradycji, kultury i historii naszego miasta i dzielnicy oraz najwybitniejszych przedstawicieli małej ojczyzny.</p>	<p>– obchody uroczystości państwowych;</p> <p>– konkursy;</p> <p>– wyjścia do muzeów, filharmonii, teatrów, kin;</p> <p>– organizacja uroczystości i imprez szkolnych czy klasowych (np. andrzejki, Dzień Życzliwości, walentynki, Dzień Dziecka, Dzień Matki);</p> <p>– prelekcje, prezentacje przygotowane przez uczniów;</p> <p>– zapraszanie seniorów do pomocy przy organizacji kiermaszy świątecznych.</p>	wychowawcy, nauczyciele, pedagog

	<p>5. Kultywowanie zwyczajów związanych ze świętami i okazjonalnymi uroczystościami.</p> <p>6. Wykorzystanie potencjału osób ze starszego pokolenia do poszerzania wiedzy o historii i tradycjach osiedla, dzielnicy, miasta.</p>		
<p>Umacnianie i rozwijanie postawy patriotycznej</p>	<p>1. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poznawanie symboli narodowych i regionalnych – budzenie szacunku do nich, – kształtowanie poczucia odpowiedzialności za piękno przyrody ojczystej – troska o piękno przyrody w najbliższym i dalszym środowisku. <p>2. Wdrażanie do tolerancji i prawa do odrębności przekonań.</p> <p>3. Poznanie wybranych praw obywatelskich.</p> <p>4. Zapoznanie z instytucjami i miejscami istotnymi dla naszego państwa (Sejm, Senat).</p>	<p>– udział w ważnych uroczystościach szkolnych i państwowych;</p> <p>– przygotowywanie scenariuszy działań i zachowań odpowiednich dla poszczególnych imprez;</p> <p>– zajęcia tematyczne dotyczące Polski, symboli narodowych;</p> <p>– akademie i konkursy z okazji najważniejszych świąt narodowych;</p> <p>– wykorzystanie literatury, teatru i filmu;</p> <p>– organizowanie konkursów</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice</p>

	5. Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia zawartymi w Statucie Szkoły.		
Moje miejsce w Europie	<p>1. Poznawanie kultury i tradycji państw europejskich.</p> <p>2. Poznawanie symboli EU i tradycji narodowych krajów EU.</p> <p>3. Poszanowanie praw innych osób.</p> <p>4. Tolerancja.</p> <p>5. Znajomość osiągnięć cywilizacji.</p> <p>6. Uwaga na zagrożenia współczesnego świata.</p>	<p>– konkursy literackie i plastyczne;</p> <p>– udział w projektach;</p> <p>– obchody uroczystości państwowych;</p> <p>– wyjścia do muzeów, teatrów, kin,</p> <p>– prelekcje;</p>	wychowawcy, nauczyciele

ROZWÓJ KULTURALNY UCZNIÓW

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Kultura życia codziennego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podkreślanie znaczenia stosowania form grzecznościowych. 2. Dbłość o kulturę języka. 3. Zasady savoir– vivre. 4. Zwracanie uwagi na kulturę języka w stosunku do rówieśników i osób starszych. 5. Właściwe zachowanie się w domu, szkole, na ulicy oraz instytucjach publicznych, tj. kino, teatr, muzeum, galeria, filharmonia, obiekty sakralne. 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie literatury i filmów do rozmów o kulturze; – zajęcia szkolne; 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice
Udział w życiu kulturalnym szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie uroczystości szkolnych i udział w nich. 2. Uczestnictwo w zajęciach o charakterze artystycznym: (teatralnych, koło plastycznych, fotograficznych, muzycznych). 3. Prezentowanie dorobku artystycznego w szkole i poza nią. 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystanie literatury i filmu do rozmów o kulturze; – wyjścia, imprezy klasowe i szkolne; – prezentacje, filmy, zabawy andrzejkowe; 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice

Kultura w naszym mieście	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystanie z dóbr kultury dostępnych w Krakowie 2. Poznawanie zabytków Krakowa. 3. Bycie świadomym odbiorcą dzieł muzycznych, koncertów oraz innych form ekspresji muzycznej. 4. Rozwijanie wrażliwości muzycznej, plastycznej, teatralnej i filmowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjścia do kin, teatrów i muzeów, imprezy, zabawy; – udział w konkursach i projektach; 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice
--------------------------	---	---	----------------------------------

ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Zdrowy styl życia i profilaktyka zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie podstawowych nawyków związanych z higieną ciała. 3. Uświadamianie znaczenia higieny pracy umysłowej i snu. 4. Kształtowanie nawyku wypoczynek biernego i czynnego. 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanki, – spotkania ze specjalistami, – prezentacje – konkursy – akcje 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści, pielęgniarka szkolna

	<p>5. Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.</p> <p>6. Akceptacja i szacunek wobec ciała i płci.</p> <p>7. Uświadamianie zagrożeń w życiu codziennym</p>		
Umiejętne gospodarowanie czasem	<p>1. Promowanie szkolnych i pozaszkolnych zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań.</p> <p>2. Przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>3. Zainteresowanie uczniów konstruktywnymi sposobami spędzania wolnego czasu.</p> <p>4. Higiena pracy umysłowej i snu.</p> <p>5. Wypoczynek bierny i czynny.</p>	<p>– sporządzanie planu zajęć (praca z planem lekcji);</p> <p>– ocena realizacji celów i zamierzeń;</p> <p>– szkolna giełda pomysłów – przedstawianie ciekawych form spędzania czasu wolnego w naszej okolicy;</p> <p>– wyjścia do instytucji kulturalnych np. kina, teatru, muzeum;</p> <p>– wycieczki klasowe – planowanie i organizowanie (analiza przewodników, folderów);</p>	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, opiekunowie kół zainteresowań
Bezpieczeństwo w szkole, w domu i kontaktach z osobami obcymi oraz w kontaktach ze zwierzętami	<p>1. Wyczulanie dzieci na sytuacje potencjalnie niebezpieczne.</p> <p>2. Ćwiczenie umiejętności bezpiecznego zachowania się w kontaktach z osobami obcymi.</p> <p>3. Uwrażliwienie uczniów na „zły</p>	<p>– spotkania z policją, przedstawicielami straży miejskiej;</p> <p>– pogadanki;</p> <p>– zajęcia profilaktyczne (z wykorzystaniem materiałów Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę);</p> <p>– konkursy;</p>	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści

	<p>dotyk”.</p> <p>4. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią.</p> <p>5. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole</p>	<p>– prezentacje;</p>	
Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	<p>1. Kształtowanie umiejętności prawidłowego poruszania się po ulicach pieszo lub na rowerze ze szczególnym uwzględnieniem drogi do i ze szkoły.</p> <p>2. Poznanie znaków drogowych.</p> <p>3. Zaznajamianie z zasadami i systematyczne przypominanie reguł bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, wypoczynku nad wodą i w górach.</p>	<p>– pogadanki;</p> <p>– ćwiczenia z autochodzikiem;</p> <p>– spacerzy z ćwiczeniami przechodzenia przez ulicę;</p> <p>– warsztaty;</p>	<p>wychowawcy, funkcjonariusze Straży Miejskiej i Policji</p>
Profilaktyka	<p>1. Kształtowanie postaw asertywności.</p> <p>2. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.</p> <p>3. Reagowanie na przemoc i cyberprzemoc.</p> <p>4. Ukazywanie prawnych,</p>	<p>– współpraca z Policją, Strażą Miejską;</p> <p>– prelekcje i warsztaty;</p> <p>– godziny wychowawcze;</p> <p>– czytanie prasy;</p> <p>– oglądanie filmów instruktażowych;</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice, specjaliści</p>

	<p>społecznych i psychologicznych konsekwencji łamania prawa</p> <p>5. Dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych (w tym alkohol, substancje psychoaktywne, kradzież, wagary).</p>		
<p>Ekologia i dbałość o środowisko</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwianie na stan czystości w otoczeniu. 2. Łączenie wiedzy ekologicznej z działalnością praktyczną. 3. Udział w projektach i konkursach o tematyce ekologicznej. 4. Segregowanie śmieci na terenie szkoły. 5. Organizowanie wycieczek, lekcji w terenie i wyjazdów połączonych ze zdobywaniem wiedzy oraz doświadczeń przyrodniczych/proekologicznych. 6. Budzenie szacunku dla wszelkich form życia w przyrodzie. 	<p>projekty, m.in. STARS – Rowerem do szkoły,</p> <ul style="list-style-type: none"> – konkursy ekologiczne, – przedstawienie o tematyce proekologicznej z okazji Święta Ziemi, – pogadanki, – zajęcia warsztatowe, – zajęcia w terenie, wycieczki, – udział w akcjach ekologicznych m.in. zbieranie surowców wtórnych. 	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog, specjaliści</p>

Zadania wychowawczo – profilaktyczne i formy realizacji w klasach IV–VIII

ROZWÓJ OSOBOWOŚCI UCZNIÓW

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Wyrażanie swoich uczuć i rozumienie uczuć innych, radzenie sobie z emocjami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczenie nazywania własnych emocji, prawidłowego ich interpretowania i wyrażania. 2. Uczenie oddzielania własnych poglądów, postaw i potrzeb od presji, sugestii i wpływów otoczenia. 3. Przyjmowanie postawy asertywnej. 4. Umiejętność odczuwania empatii. 	rozmowy; scenki; gry psychologiczne i wychowawcze; scenki dramatyczne; konkursy teatralne i recytatorskie; autoprezentacja; autocharakterystyka; godziny wychowawcze; lekcje przedmiotowe;	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice
Budowanie poczucia godności własnej i godności innych osób	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacja swojego zachowania w różnych sytuacjach. 2. Zmiana sposobu myślenia (myślenie pozytywne i myślenie negatywne). 3. Poznawanie siebie z własnego doświadczenia i opinii innych. 4. Dokonywanie rzetelnej 	– scenki pokazujące różne formy zachowań i uczuć charakterystyczne dla każdego dziecka w różnych sytuacjach; – naśladowanie rzeczywistości ukazujące zachowania własne i innych w autentycznych sytuacjach;	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice

	<p>samooceny.</p> <p>5. Umiejętność radzenia sobie z własnymi emocjami.</p> <p>6. umiejętność wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów.</p> <p>7. Radzenie sobie w trudnych sytuacjach i sposoby osiągnięcia sukcesów.</p> <p>8. Poznanie własnych praw i przestrzeganie praw innych.</p> <p>9. Przyjaźń i szacunek dla drugiej osoby.</p> <p>10. Otwartość na poglądy i potrzeby innych ludzi.</p> <p>11. Szacunek i wrażliwość na potrzeby ludzi starszych.</p>	<p>– ankiety dla uczniów;</p> <p>– filmy instruktażowe;</p> <p>– przeprowadzanie wywiadów z rodzicami, krewnymi, przyjaciółmi na temat jaki/jaka jestem?</p> <p>– sporządzanie listy mocnych i słabych stron oraz cech charakteru, nad którymi należy pracować;</p> <p>– godziny wychowawcze;</p> <p>– gry i zabawy;</p> <p>– autoprezentacja;</p> <p>– autocharakterystyka;</p> <p>– wycieczki;</p> <p>– warsztaty;</p> <p>– czytanie prasy, literatury;</p>	
Moje miejsce w rodzinie	<p>1. Miłość, zrozumienie i szacunek w rodzinie.</p> <p>2. Współodpowiedzialność wszystkich członków rodziny za atmosferę domową.</p> <p>3. Rola dziadków i innych osób ze starszego pokolenia w kształtowaniu prawidłowych postaw życiowych.</p> <p>4. Interesujące sposoby spędzania</p>	<p>– godziny wychowawcze,</p> <p>– lekcje przedmiotowe,</p> <p>– rozmowy i dyskusje,</p> <p>– tworzenie meta planów, folderów, plakatów,</p> <p>– udział w projektach,</p> <p>– spotkania z psychologiem i pedagogiem</p> <p>– obserwacja uczniów</p>	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice

	<p>wolnego czasu z rodziną.</p> <p>5. Dbalność o przestrzeganie praw dziecka.</p> <p>6. Uwaga na sygnały mogące świadczyć o przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań zgodnych z obowiązującą procedurą, w tym procedurą „Niebieskiej Karty”.</p>		
<p>Rozwój zainteresowań, odkrywanie swoich mocnych i słabych stron, kreatywność, innowacyjność, ciekawość poznawcza</p>	<p>1. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji.</p> <p>2. Stwarzanie odpowiednich warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań uczniów.</p> <p>3. Rozbudzanie u uczniów poczucia wartości i wiary we własne możliwości.</p> <p>4. Promowanie, inicjowanie, zachęcanie do pozalekcyjnej aktywności uczniów.</p>	<p>– udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji, projektach</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice</p>
<p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym, wspieranie uczniów mających trudności w nauce, wyrównywanie</p>	<p>1. Diagnozowanie trudności w nauce.</p> <p>2. Dostosowywanie wymagań do możliwości uczniów.</p> <p>3. Stwarzanie odpowiednich</p>	<p>– udział w zajęciach dydaktyczno–wyrównawczych;</p> <p>– zorganizowanie pomocy koleżeńskiej;</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice</p>

szans edukacyjnych	warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań uczniów. 4. Motywowanie do nauki. 5. Motywowanie do udziału w projektach, konkursach.	<ul style="list-style-type: none"> - udział w programie Akademia Przyszłości; - Saltrom; - Siemacha; - CK Podgórze; - PPP nr 3; 	
Uniwersalne wartości moralne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie własnego systemu wartości na bazie uniwersalnych norm moralnych. 2. Uczenie oddzielania własnych poglądów i postaw od presji otoczenia. 3. Tolerancja i prawo do odrębności przekonań. 4. Otwartość na poglądy i potrzeby innych ludzi. 5. Promowanie koncepcji człowieka jako osoby wolnej i zdolnej do poznawania prawdy i dążącej do dobra. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze; - imprezy klasowe i szkolne, dyskusje; - konkursy; - wycieczki; - akcje charytatywne; - współpraca z organizacjami pozarządowymi; - filmy; - prezentacje; - prelekcje; 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice

ROZWÓJ SPOŁECZNY UCZNIÓW

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Przygotowanie uczniów do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie do stosowania form grzecznościowych na co dzień. 2. Zwracanie uwagi na kulturę języka w stosunku do rówieśników i osób starszych podczas zabawy i pracy. 3. Wyrabianie poczucia własnej wartości oraz umiejętności dostrzegania wartości innych ludzi. 4. Rozwijanie u uczniów etycznych zasad współżycia, uczciwości, praworządności, dotrzymywania słowa, uprzejmości. 5. Wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi. 	<ul style="list-style-type: none"> - gry i zabawy integracyjne; - rozmowy: z rodzicami i pedagogiem; - metody projekcyjne; - testy socjometryczne; - lekcje przedmiotowe i wychowawcze; - działalność Samorządu Uczniowskiego 	wychowawcy, rodzice, opiekun i członkowie Samorządu Uczniowskiego
Poznanie sposobów komunikowania się z	1. Poznawanie istoty procesu komunikacji: przyczyny	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy; - scenki dramowe; 	wychowawcy, nauczyciele,

<p>otoczeniem i komunikowania własnych potrzeb, odczuć, intencji</p>	<p>zakłóceń i sposoby ich uniknięcia.</p> <p>2. Poznawanie technik ułatwiających aktywne słuchanie.</p> <p>3. Określenie cech jasnego wypowiedzenia się – intonacja głosu, szybkość mówienia, język wypowiedzi.</p> <p>4. Poznawanie sposobów odczytywania „mowy ciała”</p> <p>5. Uczenie rozpoznawania i radzenia sobie z różnorodnymi barierami komunikacyjnymi.</p> <p>6. Ćwiczenie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb oraz przyjmowania pochwał.</p> <p>7. Używanie komunikatu „Ja” w sytuacjach trudnych.</p>	<p>– gry i zabawy psychologiczne, udział w uroczystościach i konkursach, które weszły na stałe do tradycji szkoły;</p> <p>– lekcje przedmiotowe i wychowawcze;</p>	<p>pedagog, rodzice</p>
<p>Wdrażanie do przestrzegania norm społecznych</p>	<p>1. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności egzekwowania swoich praw</p> <p>3. Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych</p>	<p>– rozmowy;</p> <p>– scenki dramowe;</p> <p>– gry i zabawy psychologiczne, obserwacje;</p> <p>– konkursy;</p> <p>– akcje charytatywne;</p> <p>– udział w uroczystościach</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice</p>

	<p>i odmiennych obyczajowo i kulturowo.</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego i szkolnego.</p> <p>5. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi</p>	szkolnych i pozaszkolnych;	
Rozwijanie samorządowej działalności ucznia	<p>1. Zgodny z regulaminem Samorządu Uczniowskiego i Statutem Szkoły wybór samorządu klasowego.</p> <p>2. Próby samodzielnego przygotowywania godzin wychowawczych.</p> <p>3. Współdziałanie samorządu klasowego ze społecznością klasową oraz szkolną – inicjowanie wspólnych akcji i uroczystości.</p> <p>4. Włączanie się klas w prace Samorządu Uczniowskiego w czasie organizacji różnych akcji i obchodów świąt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wybory; - imprezy i uroczystości szkolne; - gazetki; - wystawy; - konkursy; - Super Klasa; - Koleżanka/Kolega Roku Szkolnego; - akcje charytatywne 	wychowawcy, rodzice, opiekun i członkowie Samorządu Uczniowskiego
Praca w zespole, integracja zespołu klasowego	<p>1. Odpowiedzialność za wspólne planowanie działań/zadań.</p> <p>2. Tworzenie atmosfery bezpieczeństwa w szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki, - zielone szkoły - imprezy i konkursy klasowe i szkolne, 	wychowawcy, rodzice, opiekun i członkowie

	<p>i w czasie wspólnych wyjść.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Samoocena oraz ocena społeczności uczniowskiej. 4. Zaangażowanie ucznia w problemy klasy i szkoły. 5. Odpowiedzialność za siebie i innych. 6. Szukanie sposobów rozwiązywania konfliktów zgodnie z przyjętymi normami. 7. Umiejętność wyrażania uczuć, rozwiązywania konfliktów i komunikacji w trudnych sytuacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - udział w projektach 	Samorządu Uczniowskiego
<p>Moje pierwsze ważne wybory życiowe. Doradztwo zawodowe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc uczniom w odkrywaniu swoich mocnych i słabych stron. 2. Uświadamianie uczniom ich predyspozycji i uzdolnień. 3. Rozwijanie samodzielności, zaradności i odpowiedzialności za siebie i innych. 4. Planowanie przyszłości. 5. Wykorzystanie platformy e-learningowej w doradztwie zawodowym. 6. Zbieranie i aktualizacja 	<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty dla grup uczniów prowadzone przez doradcę zawodowego; - indywidualne konsultacje uczniów z doradcą zawodowym i pedagogiem; - godziny wychowawcze; - spotkania uczniów i rodziców z przedstawicielami różnych szkół; - tablica informacyjna 	wychowawcy, rodzice, doradca zawodowy, pedagog

	<p>informacji w zakresie zasad rekrutacji oraz ofert szkół średnich.</p> <p>7. Pomoc uczniom w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru szkoły.</p> <p>8. Znaczenie pracy w życiu człowieka i społeczeństwa.</p> <p>9. Wizyty przedstawicieli szkół średnich prezentujących swoje oferty edukacyjne.</p>		
--	--	--	--

KSZTAŁTOWANIE POSTAW OBYWATELSKICH I PATRIOTYCZNYCH

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Umacnianie i rozwijanie postawy patriotycznej i obywatelskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie praw obywatelskich. 2. Uświadamianie znaczenia obchodów rocznicowych i ważnych wydarzeń państwowych. 3. Zapoznanie z instytucjami i miejscami istotnymi dla naszego państwa. 4. Poznanie roli demokratycznych wyborów. 	<ul style="list-style-type: none"> - obchody uroczystości państwowych; - konkursy; - wyjścia do obiektów kultury; - lekcje przedmiotowe i wychowawcze; - uroczystości i imprezy klasowe i szkolne; - prelekcje; - prezentacje; 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski

	<p>5. Znajomość hymnu państwowego i symboli państwowych oraz regionalnych.</p> <p>6. Kulturalne zachowanie się w miejscach pamięci narodowej i w czasie uroczystości szkolnych i państwowych.</p> <p>7. Opieka nad miejscami pamięci narodowej.</p>	<p>– filmy przygotowane przez uczniów</p>	
<p>Kultura i tradycje narodowe</p>	<p>1. Uczestnictwo w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych.</p> <p>2. Pielęgnowanie tradycji narodowych.</p> <p>3. Historia i tradycje kulturalne naszego miasta i dzielnicy.</p> <p>4. Poznawanie historii regionu, najwybitniejszych przedstawicieli małej ojczyzny.</p> <p>5. Poznanie kultury regionalnej, tradycji, obyczajów, muzyki.</p> <p>6. Zapoznanie z dziedzictwem kultury.</p> <p>7. Poznanie zabytków i historii miasta, regionu, dzielnicy.</p> <p>8. Zapoznanie się z biografią wielkich znanych i sławnych postaci Krakowa.</p>	<p>– obchody uroczystości państwowych;</p> <p>– konkursy;</p> <p>– wyjście do obiektów kultury;</p> <p>– lekcje przedmiotowe i wychowawcze;</p> <p>– uroczystości i imprezy klasowe i szkolne;</p> <p>– prelekcje;</p> <p>– prezentacje;</p> <p>– filmy przygotowane przez uczniów</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski</p>

	9. Wykorzystanie wiedzy i potencjału osób ze starszego pokolenia do poznania historii i tradycji osiedla, dzielnicy, regionu.		
Moje miejsce w Europie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gromadzenie wiadomości o Unii Europejskiej. 2. Poznawanie kultury i tradycji poszczególnych państw. 3. Dostrzeganie miejsce Polski i Polaków w zjednoczonej Europie. 4. Planowanie przyszłość młodego człowieka w zjednoczonej Europie. 	<ul style="list-style-type: none"> - konkursy; - prezentacje; - projekty; - wycieczki zagraniczne 	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski</p>

<p>Udział w tworzeniu tradycji szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wrzesień miesiącem poznania i tworzenia klimatu wzajemnego zaufania (bez słabych ocen). 2. Ślubowanie pierwszoklasistów 3. Pogłębianie i wzbogacanie wiedzy o patronie szkoły oraz jego epoce. 4. Organizowanie Święto patrona szkoły. 5. Wycieczki i spacery po Krakowie szlakiem Tadeusza Kościuszki. 6. Przygotowanie i udział w Koncercie Charytatywnym. 7. Organizowanie Święta Szkoły 8. Przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - obchody uroczystości szkolnych i klasowych, - konkursy, - lekcje przedmiotowe i wychowawcze, - prelekcje, - prezentacje, - filmy przygotowane przez uczniów 	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski</p>
---	--	--	---

ROZWÓJ KULTURALNY UCZNIÓW

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
<p>Kultura życia codziennego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dbłość o kulturę języka ucznia i nauczyciela. 2. Uczenie zasad savoir – vivre'u. 3. Wdrażanie do stosowania form 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze, - lekcje przedmiotowe; - wykorzystanie literatury i filmu do rozmów o kulturze; 	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd</p>

	<p>grzecznościowych na co dzień.</p> <p>4. Zwracanie uwagi na kulturę języka w stosunku do rówieśników i ludzi starszych.</p> <p>5. Właściwe zachowanie się w domu, szkole, na ulicy oraz instytucjach publicznych, tj. kino, teatr, muzeum, galeria, filharmonia, obiekty sakralne.</p> <p>6. Zajęcia adaptacyjno – integracyjne kładące nacisk na zasady współżycia społecznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjścia; – imprezy klasowe i szkolne; – prelekcje; – prezentacje; – filmy; – zabawy andrzejkowe 	Uczniowski
Udział w życiu kulturalnym szkoły	<p>1. Przygotowanie uroczystości szkolnych i udział w nich.</p> <p>2. Twórcze uczestnictwo w kołach zainteresowań o charakterze artystycznym: (koło teatralne, koło polonistyczne, koło plastyczne, fotograficzne, dziennikarskie, chór szkolny).</p> <p>3. Udział w projektach o charakterze artystycznym, kulturalnym i interdyscyplinarnym.</p> <p>4. Prezentowanie dorobku</p>	<ul style="list-style-type: none"> – godziny wychowawcze, – lekcje przedmiotowe; – wykorzystanie literatury i filmu do rozmów o kulturze; – wyjścia; – imprezy klasowe i szkolne; – prelekcje; – prezentacje; – filmy; – zabawy andrzejkowe 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski

	artystycznego w szkole i poza nią.		
Kształtowanie nawyków korzystania z dóbr kultury	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych. 2. Poznawanie zabytków oraz dawnej i współczesnej architektury Krakowa. 3. Bycie świadomym odbiorcą dzieł muzycznych, koncertów oraz innych form ekspresji muzycznej. 4. Rozwijanie wiedzy i wrażliwości muzycznej, literackiej, teatralnej i filmowej. 5. Poznawanie życia i twórczości artystów związanych z Krakowem. 6. Poznawanie miejsc, obiektów kulturalnych i artystów polskich. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjścia do ośrodków kultury, teatrów; – udział w koncertach; – w projektach; – w konkursach 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski

ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO

Cele	Treści	Działania	Osoby odpowiedzialne
Zdrowy styl życia i profilaktyka zdrowotna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie podstawowych nawyków związanych z higieną ciała. 3. Uświadamianie znaczenia higieny pracy umysłowej i snu. 4. Kształtowanie nawyku wypoczynku biernego i czynnego. 5. Kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych. 6. Akceptacja i szacunek wobec ciała i płci. 7. Uświadamianie zagrożeń dla życia własnego, rodzinnego i społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny wychowawcze; - lekcje przedmiotowe; - pogadanki; - spotkania z pedagogiem; - warsztaty psychoedukacyjne, projekty; - prezentacje 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice, Samorząd Uczniowski, pedagog, specjaliści, pielęgniarka szkolna,
Umiejętne gospodarowanie czasem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zainteresowanie uczniów sportem i konstruktywnymi sposobami spędzania wolnego czasu. 2. Udział w zawodach międzyklasowych i międzyszkolnych. 3. Promowanie szkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - imprezy sportowe; - lekcje wychowawcze i przedmiotowe; - prelekcje; - zajęcia psychoedukacyjne, konkursy; 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski, pedagog specjaliści,

	i pozaszkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań.		pielęgniarka szkolna
Bezpieczne zachowania w szkole, w domu, w ruchu drogowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności prawidłowego poruszania się w ruchu drogowym. 2. Ćwiczenie umiejętności bezpiecznego zachowania się w kontaktach z osobami obcymi. 3. Uwrażliwienie uczniów na „zły dotyk” 4. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły. 5. Zaznajamianie z zasadami i systematyczne przypominanie reguł bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp. 6. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 7. Ochrona uczniów przed skutkami powodzi, pożaru 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe; - godziny wychowawcze; - spotkania z policją, przedstawicielami straży miejskiej, pogadanki; - zajęcia warsztatowe i profilaktyczne; - organizowanie zajęć w terenie, wycieczek; - konkursy; - przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową; - prezentacje 	wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski, pedagog, specjaliści, pielęgniarka szkolna,

	<p>i niepożądanych działań ludzi z zewnątrz.</p> <p>8. Eliminowanie zagrożeń pożarowych.</p> <p>9. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole.</p> <p>10. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.</p> <p>11. Umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.</p> <p>12. Uczenie racjonalnych zachowań w obliczu zagrożeń cywilizacyjnych i militarnych.</p>		
Ekologia i dbałość o środowisko	<p>1. Uwrażliwianie na stan czystości w otoczeniu.</p> <p>2. Łączenie wiedzy ekologicznej z działalnością praktyczną.</p> <p>3. Udział w projektach i konkursach o tematyce ekologicznej.</p> <p>4. Segregowanie śmieci na terenie szkoły.</p> <p>5. Wyjazd śródroczny połączony z nauką.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe; - godziny wychowawcze; - projekty; - konkursy ekologiczne; - pogadanki; - zajęcia warsztatowe; organizowanie zajęć w terenie, wycieczki; - konkursy; - udział w akcjach 	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski, pedagog specjaliści, pielęgniarka szkolna</p>

	<p>6. Szacunek dla wszelkich form życia w przyrodzie.</p> <p>7. Przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.</p>	<p>ekologicznych i charytatywnych;</p> <p>– współpraca ze środowiskiem lokalnym</p>	
Przeciwdziałanie agresji i przemocy	<p>1. Zapobieganie postawom agresywnym i przemocy w sieci przez uczenie rozwiązywanie problemów i konfliktów.</p> <p>2. Umiejętność reagowania na sytuacje problemowe – przemoc i cyberprzemoc.</p> <p>3. Szacunek do obowiązujących norm moralnych i społecznych.</p> <p>4. Uczenie prawidłowych relacji w obrębie zespołu klasowego i społeczności szkolnej.</p> <p>5. Budowanie zdolności do empatii przez reagowanie na przejawy agresji rówieśniczej.</p> <p>6. Ukazywanie prawnych, społecznych i psychologicznych konsekwencji łamania prawa ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzestrzeni.</p>	<p>– godziny wychowawcze;</p> <p>– gry dramatyczne;</p> <p>– wycieczki;</p> <p>– wyjścia klasowe;</p> <p>– plakaty;</p> <p>– projekty;</p> <p>– warsztaty psychoedukacyjne</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, rodzice Samorząd Uczniowski, pedagog specjaliści, pielęgniarka szkolna</p>
Zagrożenia współczesnego świata (środki psychoaktywne,	<p>1. Kształtowanie postawy asertywności.</p>	<p>– godziny wychowawcze;</p> <p>– gry dramatyczne;</p>	<p>wychowawcy,</p>

<p>cyberprzemoc, media elektroniczne)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ukazywanie negatywnych skutków uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze, nikotyna, Internet) oraz alternatywnych sposobów radzenia sobie z emocjami. 3. Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy na terenie szkoły. 4. Wypracowanie zasad postępowania wobec agresywnych i ryzykownych zachowań uczniów. 5. Ukazywanie prawnych, społecznych i psychologicznych konsekwencji łamania prawa ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzestrzeni. 6. Dostarczanie rzetelnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych. 7. Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie rozpoznawania i radzenia sobie z zagrożeniami w cyberprzestrzeni oraz szukania pomocy osób dorosłych. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja projektów o charakterze profilaktyczno – wychowawczym, - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr3, Policją, Strażą Miejską, Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień, Sądem Rodzinnym, środowiskiem lokalnym; - prelekcje i warsztaty z zakresu profilaktyki zagrożeń; - wycieczki; - wyjścia klasowe; - plakaty; - warsztaty psychoedukacyjne; 	<p>nauczyciele, rodzice, pedagog specjaliści, pielęgniarka szkolna</p>
---	---	---	--

<p>Wspieranie ucznia w rozwoju, pomoc rodzinie (współpraca z rodzicami)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące informowanie rodziców o postępach uczniów i ewentualnych problemach wychowawczych. 2. Przybliżanie rodzicom wiedzy z zakresu psychologii dziecka w wieku preadolescencji i adolescencji, zagrożeń tego wieku i czynników chroniących. 3. Pomoc uczniom i ich rodzinom będącym w trudnych warunkach materialnych – udostępnianie wiedzy o możliwościach uzyskania takiej pomocy. 4. Angażowanie rodziców w działalność na rzecz klasy, szkoły. 5. Opracowywanie indywidualnych strategii pomocy uczniom i ich rodzinom. 	<ul style="list-style-type: none"> – zebrania z rodzicami; indywidualne kontakty (bezpośrednie i telefoniczne), spotkania rodziców ze specjalistami; – ankiety; – zebrania i działalność Rady Rodziców; 	<p>dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog specjaliści, pracownicy socjalni MOPS, organizacje charytatywne</p>
<p>Podnoszenie jakości pracy wychowawczej szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa komunikacji; nauczyciel–nauczyciel, nauczyciel–uczeń, nauczyciel–rodzic. 2. Podnoszenie stanu wiedzy z zakresu psychologii i pedagogiki, ze szczególnym 	<ul style="list-style-type: none"> – udział nauczycieli w indywidualnych formach doskonalenia zawodowego i samokształceniu; – szkoleniowe rady pedagogiczne, konsultacje z pedagogiem i specjalistami; 	<p>dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, rodzice, pedagog specjaliści</p>

	<p>uwzględnieniem profilaktyki (komunikacja, agresja, uzależnienia, cyberprzemoc).</p> <p>3. Wzrost kompetencji nauczycieli w zakresie reagowania na trudne zachowania uczniów, w celu wygaszania tych zachowań i wyposażenia uczniów w kompetencje społeczne.</p> <p>4. Udział szkoły w bieżących projektach profilaktyczno-wychowawczych – gminnych, rządowych, unijnych i innych.</p>	<p>– podejmowanie różnych działań wynikających z uczestnictwa w projektach</p>	
--	--	--	--

Każdy wychowawca klasy układa własny plan wychowawczy w oparciu o szkolny program wychowawczo-profilaktyczny, uwzględniając specyfikę i potrzeby własnego zespołu klasowego.

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego:

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki.

Narzędzia ewaluacji:

- * Rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami;
- * Informacje zwrotne od grup objętych działaniami;
- * Opinie pedagoga;

- * Opinie specjalistów;
- * Analiza dokumentów;
- * Ankiety skierowane do uczniów;
- * Ankiety skierowane do nauczycieli;
- * Ankiety skierowane do rodziców;
- * Obserwacje;
- * Wywiady z uczniami, nauczycielami i rodzicami